

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Eventyrhusene

Publiseret: Januar 2019

Redigeret: juni 2021

INDLEDNING

Med dagtilbudsaftalen (2018) er det fremlagt, at det i dagtilbudsloven skal tydeliggøres, hvilket pædagogisk fundament alle dagtilbud skal bygge på for at skabe en tryk og udviklende hverdag for alle børn i dagtilbud. Det handler om at skabe en fælles retning, sprog og forståelse gennem en ny ramme for den pædagogiske læreplan.

I Hjernen&Hjertet har vi med udgangspunkt i den nye dagtilbudslov samt materialer udgivet på EMU i forbindelse med den nye styrkede læreplan, udviklet redskabet Rambøll Læreplan, som er en skabelon til understøttelse af det enkelte dagtilbuds systematiske arbejde med læreplanen.

Gennem dialogen får I et indblik i hinandens oplevelser og forståelser af praksis ud fra nogle refleksions- og vurderingsspørgsmål. Redskabet henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

Den styrkede pædagogiske læreplan for Eventyrhusene og er publiceret første gang januar 2019 og dette er revideret version 2021. Materialet i læreplanen er formuleret efter refleksioner og drøftelser i personalegruppen, i forældrebestyrelsen og ved møder i projektgruppen for "Faglige Fyrtårne", som repræsenteres ved en pædagog fra hver hus og institutionsleder.

Den Styrkede pædagogiske læreplan vil løbende blive justeret og udviklet. Den vil fremover fungere som fagligt redskab til udvikling af faglighed, samarbejde og det pædagogiske fællesskab i Eventyrhusene.

OFFENTLIGGØRELSE AF DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Tværtimod er det intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan - med udgangspunkt i de centrale elementer fra det pædagogiske grundlag og med udgangspunkt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne - skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen fungerer altså både som et internt arbejdsredskab, samt et dokumentationsdokument udadtil.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.

Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

PÆDAGOGISK MÅLSÆTNING, VÆRDIGRUNDLAG OG PRINCIPPER FOR EVENTYRHUSENE

Pædagogisk målsætning:

"At skabe et trygt, udviklende og inkluderende miljø, hvor børn i fællesskab trives og udvikles - et sted der skaber betingelser for et godt børneliv."

Pædagogiske værdier:

Anerkendelse

- Alle har ret til at blive mødt med respekt. Vi arbejder derfor målrettet med, at det enkelte barn skal føle sig værdsat og værdifuldt, og vi ser det som en af vores vigtigste opgaver, at lære børnene at respekterer hinanden.

Nærvær

- Vores hverdag tager udgangspunkt i et barnesyn, hvor vi betragter børn som ressourcerige, samarbejdsvillige og medskabere af kulturen. At se og læse det enkelte barn og dets behov er centralt for hverdagen hos os.

Samspil

- Vi vil skabe forpligtende fællesskaber. For i et fællesskab lærer børnene at tage ansvar og opleve at hver enkeltes udtryksmåde bliver taget alvorligt.

Udvikling

- Vi vil fremme læring, og vi er fagligt optagede af, at børnene gennem leg får de bedste betingelser for at udvikle sig.

Professionalisme

- Vi arbejder fagligt og målrettet med institutionens børn og den pædagogiske praksis.

Pædagogiske principper:

Dannelse og fællesskab

- vi understøtter udvikling af social, personlig og kulturel dannelse
- vi skaber deltagelsesmuligheder for alle børn
- vi skaber plads til det enkelte barn inden for fællesskabets rammer
- vi skaber fælles traditioner

Nærhed og nærmiljø

- vi gør brug af aktiviteter og muligheder nærmiljøet tilbyder
- vi skaber sammenhæng mellem de 3 adresser
- vi skaber trygge overgange mellem husene

Natur og bæredygtighed

- vi lægger vægt på at børnene lærer at passe på naturen
- vi etablerer aktiviteter og oplevelser i naturen
- vi køber så vidt det er muligt økologiske fødevarer, kvalitetslegetøj og kvalitetsmøbler

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Dagtilbud skal etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Hverdagen i Eventyrhusene indeholder mange forskellige og forskelligartede aktiviteter og miljøer.

Vi etablerer legemiljøer med veksling mellem

- Voksenstyrede aktiviteter – hvor det er de voksne som sætter rammen og indholdet
- Børne initierede aktiviteter - hvor børnene selvstændigt og i trygge omgivelser selv sætter rammen og indhold for deres leg
- Voksne understøtter og er deltagende i aktiviteter som udspringer af børnene leg og interesser

Vi arbejder målrettet med tydelige og genkendelige strukturer i løbet af dagen/ugen /året, hvor en veksling af spontane og planlagte aktiviteter er tilstede.

Leg er bærende og højt prioriteret og danner basis for læring, relationer og udvikling. Der er vigtig læring i de lege som børnene selv initierer, og de voksne skal være meget bevidste om, at give de bedste muligheder for disse.

I rutiner og genkendelige processer arbejdes målrettet med selvhjulpenhed og børnenes deltagelsesmuligheder i alle dagens perioder og aktiviteter.

Voksne er bevidste om, at understøtte børnenes læring ved at "være bagved" og hjælpe til – ved at "være ved siden af" og vejlede, følge og opmuntre – og ved at "være foran" og støtte og vejlede til det næste med viden om hvordan næste udviklingsmulighed kan mødes.

Struktur og fysiske rammer i Eventyrhusene understøtter et målrettet og alderssvarende læringsmiljø.

Margrethevej: Snøvser + Troldeose + Rumpenisser for 0-3 årige

Strandparksvej: Nattegale + Rumleskaft for 3-5 årige

Frederikkevej: Toldene for 5-6 årige

Til sammen er de 3 adresser et sammenhængende pædagogisk tilbud og forløb, som hver har tydelige kendetegn og forskellige læringsmiljøer ift. aldersgrupper.

Eksempler fra vuggestuen / 0-3 årige:

- Rutiner, omsorg og opfyldelse af basale omsorgsbehov er i fokus. Fokus på individuelle behov og opfyldelse af disse.
- I hverdagen er der mange faste rytmer og rutiner. Læring og børnenes deltagelse inddrages i rutiner og daglige processer ex. spisning, bleskift, søvn. Her er børnene deltagende og aktive ex. selv hælde op, kravler selv op på taburet/puslebord, hjælper med at bære ting mm.
- Indretning med opdelte legemiljøer
- Legetøj placeres på faste pladser, så børnene kan finde det og kender hvor det er
- Legetøj er aldersrelateret, og der er oftest flere af hver ting/legetøj

Eksempler far børnehaven / 3-6 årige:

- I børnehaven bygges der videre og ovenpå den læring, som børnene kommer med fra vuggestuen.
- Ved frokost hjælper børnene med borddækning, servering og oprydning.
- I garderoben opfordres børnene til selv at tage tøj af og på. Ved behov for hjælp kan de ældre børn evt. hjælpe eller voksne hjælper til og er bevidste om ikke blot at hjælpe, men understøtte at hjælpen vejleder børnene til selv at kunne mestre og mere selvhjulpethed
- Selvstændighed, selvhjulpethed og deltagelse i daglige rutiner og processer er fortsat i fokus. Børnene deltager i borddækning, oprydning, øver færdigheder ift. tøj og toilet.
- Grupperum indrettes med små legemiljøer, som inspirerer til lege i mindre grupper.
- Legemiljøer har tydelige funktioner, ex. konstruktionslege, læsehjørne. Tegnebord, spillebord, udklædning, rolleleg, værksted, bevægelseslege m.m.
- Opdelte legemiljøer understøtter koncentration, fordybelse, relationer, opfindsomhed, selvstændighed, samspil.
- Voksne er bevidste om både at deltage i børnenes lege og aktiviteter og understøtte
- Læring understøttes så børnene gradvist selv kan være aktive. ex. ved brætspil deltager den voksne og går foran. Taler om regler og opbygning af spillet og spiller med. Senere kan børnene selv tage spillet frem og spille med hinanden, de kender kontekst og regelsæt og er selvstændige og sociale.
- Fokus på at der i hverdagen også skal være plads til børnenes egne ideer og lege.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Pædagogiske læringsmiljøer skal derfor inddrage børneperspektiver, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

I Eventyrhusene skal alle børn mødes med respekt og positive kontakt hver dag.

Alle børn sikres deltagelsesmuligheder og plads i fællesskabet, med respekt for dem de er og med de kompetencer de har. Alle børn mødes hver morgen af nærværende voksne, som er imødekommende og hjælper med at barnets dag starter positivt. Alle hilser og barnet hjælpes i gang med leg eller aktivitet og mødes med nysgerrighed og interesse.

Hverdagens aktiviteter og strukturer tilrettelægges, så børnene har indflydelse og muligheder for at præge hverdagen. De voksnes dagsorden tilpasses og tager hensyn til børnenes interesser og behov. Det er vigtigt med lydhørhed og respekt for børnenes interesser, behov og ideer.

Eksempler fra vuggestuen / 0-3 årige:

- Børnenes basale og individuelle behov tilgodeses ex. søvn, sult, nærhed, omsorg, trøst, kontakt
- Se i øvrigt afsnit om læringsmiljøer, som også er relevante i dette emne

Eksempler fra børnehaven / 3-6 årige:

- Ved samlinger og bamsemøder drøftes daglige spørgsmål og hvad der rør sig i børnegruppen.
- Lydhørhed for børnenes ideer, de voksne bidrager deltagende og arbejder videre på de ideer og initiativer børnene har.
- Børnenes initiativer og ønsker lyttes der til og de voksne planlægger ud fra disse.
- Projekter og aktiviteter formes og tilrettelægges ud fra børnenes interesser og behov.
- Samlinger, børnemøder, bamsemøder afholdes så alle kan komme til orde og være deltagende.
- Ved konflikthåndtering hjælper vi børnene med at udtrykke frustration, følelser og intentioner, samt forsøg på at se og forholde sig til andet barns intentioner og hensigt, og derved måske en forståelse og enighed.

BØRNS LEG

Leg har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Leg er en meget betydningsfuld aktivitet for børnene i Eventyrhusene.

Gennem leg indgår børnene i vigtige læreprocesser, som styrker identitetsdannelsen, socialisering og giver nye kompetencer. I legen forbereder børnene sig på fremtiden og legen er blandt andet børnenes vej til at erfare og erkende den verden, som de lever i.

Leg er læringsprocesser for børn, og leg og læring hænger uløseligt sammen. Ved at børnene selv er aktive og udøvende i legen stimuleres og erhverves nye kompetencer. Leg kan opdeles i iscenesat leg (projekter) og egenkontrolleret leg (fri leg). Det er vigtigt, at der i institutionen skabes rum for begge legetyper. Der skal etableres læringsmiljøer hvor lysten til at lege og lære stimuleres. Det skal være sjovt at lære.

I Eventyrhusene etableres et miljø hvor alsidige kompetencer udvikles. Rummet med dets indretning og de pædagogiske tilbud skal stimulere børnenes nysgerrighed og skabe rammer, hvor børnene kan lege det de har brug for. Der etableres et varieret tilbud af aktiviteter og lege, som giver børnene alsidige sanseoplevelser og læringsmuligheder. Der er mulighed for rollelege, konstruktionslege, kreativ aktivitet, fysisk aktivitet, fordybelse og eksperimentering.

I Eventyrhusene indretter vi rum i rummet. Både ude som inde er legearealer indrettet med rum for forskellige lege. Børnene får derved mulighed for leg og aktivitet i mindre grupper.

Eksempler fra vuggestuen/ 0-3 årige:

- Vi har en positiv og legende tilgang i hverdagsrutiner og aktiviteter.
- Legetøj er i børnehøjde og har faste pladser, så børnene kan orientere sig og finde det.
- Der er oftest flere af hvert stykke legetøj, så der ikke opstår unødige konflikter
- Legetøj som er relateret til virkelighed og hverdag prioriteres, skaber genkendelighed og mening. ex. køkkenting der ligner det konkrete.
- Legetøj kan flyttes på, puttes i, skilles/samles - så eksperimentering er i fokus
- Bolde, rasle æg, ærteposer, kasser, gyng og andre sansemotoriske redskaber er tilgængelige.
- Aldersrelateret legetøj – lette spil, bøger, puslespil ol.
- Børnegruppen opdeles ofte i mindre grupper, og udearealer bruges som lege/læringsrum
- I vinterhalvåret er det svært for små børn at bevæge sig ude, så inde miljø er indrettet så der er plads til sansemotoriske aktiviteter.
- Se også afsnit om læringsmiljø

Eksempler fra børnehaven/ 3-6 årige:

- Legetøj er i børnehøjde og har faste pladser, så børnene kan orientere sig og finde det.
- Lege og aktiviteter igangsæt af voksne, tilpasses den aktuelle aldersgruppe og børnenes forudsætninger.
- Lege og aktiviteter er oftest i mindre grupper, rummene er indretter så lege i mindre grupper stimuleres.
- Legetøj kan anvendes til mange forskellige formål ex. kan dele af spil/legetøj repræsenterer mad ol i rollelege.
- Børnene præsenteres for mange forskellige materialer. Noget er tungt, let, i bevægelse, farver, funktioner, konsistens, realistiske og abstrakte.
- Se også afsnit om læringsmiljø.

DET BREDE DANNELSSES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, undren og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Vi har fokus på at deltagelse og læring prioriteres i alle hverdagens processer.

I Eventyrhusene danner en veksling mellem forskellige aktiviteter og strukturer rammer for et læringsmiljø, som kendetegnes ved særligt 3 fokusområder/tilgange.

- Børnenes frie leg /børneinitierede aktiviteter
- Voksenstyrede aktiviteter
- Understøttende aktiviteter hvor de voksne understøtter og etablerer aktiviteter ud fra børnenes interesser, motivation og aktiviteter

Daglige rutiner og omsorgsopgaver ses som pædagogiske arenaer for udvikling, læring og deltagelse. Aktivitetsmuligheder og indhold i hverdagen er fleksible og tilpasses dagen, stemninger, aktuelle interesser, gruppen og de enkelte.

Planer og stram tidsstyring må ikke dominere. Trivsel og nærvær er altid det vigtigste i Eventyrhusene.

Eksempler fra vuggestuen/ 0-3årige:

- Her er særligt rutiner og daglige omsorgsopgaver forbundet med leg og læring. F.eks. er bleskift en oplagt mulighed, hvor nærvær, dialog, kommunikation og 1:1 kontakt også er i fokus.
- Der arbejdes bevidst med selvhjulpelighed, nysgerrighed og deltagelse i fællesskabet
- I vuggestuen er voksenstyrede tilgange mere dominerede. Det skaber tryghed og tydelighed, som giver børnene betingelser for eksperimentering, nysgerrighed og lyst til at lære.
- Børnene leger frit på stuen og voksne er understøttende, nysgerrige og nærværende.

Eksempler fra børnehaven/ 3-6 årige:

- Voksne er bevidste om at møde børnenes interesser og bygge videre på disse i samspil med børnene.
- Voksne er bevidste om at tilbyde og udfordre børnene med noget de måske ikke kender og udfordrer og understøtter eksperimentering og nysgerrighed.
- Ved indlevelse i børnenes hverdag og interesser, er de voksne bevidste om at inspirere børnene til nye og anderledes oplevelser og erfaringer.
- I hverdagen arbejdes med at hjælpe hinanden, lytte og være opmærksom på hinanden.
- Lege og aktiviteter er både i større og mindre grupper.
- Der sikres at hverdagen både tilbyder mulighed for børnenes egne lege og fælles aktiviteter, samt veksling mellem voksenstyrede og børne initierede aktiviteter.
- Voksen er lydhøre for hvad der er på spil i børnegruppen og hvad der interesserer, og skaber aktiviteter og projekter som følge op på disse.
- Opmærksomhed på om alle børn er aktive og deltagere i fællesskabet. De mere stille og forsigtige børn hjælpes ind i lege og aktiviteter.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

I det daglige arbejde i Eventyrhusene har vi stor opmærksomhed på alle børns trivsel, udvikling og deltagelsesmuligheder.

Alle børn har behov for og ret til:

- At høre til i fællesskabet
- At være aktiv deltagende
- At blive taget alvorlig
- At blive set og hørt
- At blive anerkendt
- At blive mødt som den de er

At være i en udsat eller sårbar position kan have mange facetter og betydninger. Der kan være udsatte positioner, som er længerevarende, gennemgribende og meget udfordrende, men også udsatte positioner, som er kortere og ikke så gennemgribende, og som mere har præg af krise eller mindre udfordringer. Alle positioner tager vi alvorligt og arbejder målrettet med.

Inklusion er for os en *tænkning* og en *værdi* til fællesskabet, ikke en handling som retter sig til bestemte situationer.

Vi arbejder med en inkluderende tilgang, hvor hele miljøet og alle er vigtige og aktive deltagere. Flexibilitet og tilpasning af både miljø, aktiviteter og tilgange, er en løbende proces og vigtig del af hverdagen.

I Eventyrhusene mødes forskelligheder som ressourcer og vi er meget bevidste om, at italesætte og vise respekt for forskelligheder. Vi arbejder bevidst med, at skabe et fordomsfrit miljø med plads til alle og hvor alle er deltagende.

De voksne i Eventyrhusene er vigtige rollemodeller, som tager ansvar for fællesskabet. Vi er opmærksomme på, at vi som voksne respekterer forskelligheder, kommunikerer positivt, har positive forventninger til samarbejdet og fællesskaberne og skaber inkluderende praksis, hvor alle er deltagende.

I alle 3 huse har vi en pædagogisk praksis med opdeling i differentierede og mindre fællesskaber. Herved skabes mere nærvær, overskuelighed og deltagelsesmuligheder for alle børn.

Eksempler fra vuggestuen / 0-3 årige:

- Aldersopdelte grupper, fokus på tidlig tilknytning og start – hjem/vuggestue
- Fokus på relationer og kendte voksne til børnegruppen
- Aktiviteter i mindre grupper tilpasset børnegruppen, alder, udvikling og kompetencer
- Faste grupper med nærvær og tid til kontakt og relationer i hverdagen
- Fokus på kontakt, kommunikation og relationer i hverdagen – spisning, garderobe, bleskift ol.
- Fokus på overgange mellem grupper/huse, som altid forberedes og altid er i grupper
- Fokus på udvikling af selvstændighed og selvhjulpethed
- Begyndende øve at vente på tur, at skiftes til tur og hjælpe hinanden

Eksempler fra børnehaven / 3- 6 årige:

- Aldersopdelte grupper, 3+4 årige på Strandparksvej og 5-6 årige på Frederikkevej.
- Fri For Mobberi, Bamsemøder og aktiviteter som understøtter tolerance, omsorg og sunde fællesskaber
- Faste stuegrupper og voksen tilknytning
- Samlinger og aktiviteter som understøtter relationer og fællesskaber.
- Frokost med faste bordplaner/pladser i mindre grupper
- Generelt lege og aktiviteter som understøtter sunde fællesskaber og gode relationer
- Mange aktiviteter i mindre grupper
- Fokus på hverdagsrutiner og deltagelse
- I gruppen for ældste børnehavebørn arbejdes med, at øve følgeskab og tolerance ex. nogle børn får lov til at bestemme for fællesskabet i en situation og øvrige børn og voksne følger og deltager. Børnene lærer at bestemme på skift og være nysgerrig og anerkendende overfor andre. I nogle situationer er det flertallet der bestemmer.
- Opmærksomhed og brug af positiv kommunikation og opmuntring. At voksne bevidst kommunikerer med nysgerrighed, interesse og fokus på det som interesserer.
- At tale henimod sprog for et ønskeligt og ikke det ikke ønskelige.
- Fokus på mangfoldighed og tolerance for forskellighed.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Samarbejdet med forældre starter ved første besøg i institutionen.

Vi har stort fokus på modtagelse og velkomst af nye familier og børn. Som velkomst sendes velkomstbrev og kort præsentation af institutionen til forældre inden start. Vi arbejder for, at vi på voksenniveau har etableret relationer og kontakt inden barnet starter. Derved kan vi i den første tid i institutionen have fokus på børnene og deres tilknytning til nye voksne og andre børn.

I vuggestuen er der Legestue for de yngste børn legestue inden start. Børn og forældre inviteres til Legestue ugentligt, hvor de i ca. 1 time deltager i vuggestuens hverdag. Børnene møder herved gradvist livet i vuggestuen, møder andre børn og lærer personalet at kende. Overgang fra hjem til institution er derved mindre stres fuldt og giver en rolig start på livet i institutionen.

Ældre vuggestuebørn og børnehavebørn opfordres til at besøge institutionen inden start, og sikres korte dage den første tid.

Generelt kendes samarbejdet mellem forældre og personale ved, at vi fælles sikrer de bedste betingelser for børnenes trivsel og udvikling. Samarbejdet bygger på en positiv og konstruktiv dialog, og respekt for forskellige perspektiver og intentioner. Fælles er vi vigtige rollemodeller for børnene, og har et fælles ansvar for børnenes læring og trivsel.

Dagligt har vi dialog og kontakt med forældre omkring deres barns hverdag. Dels ved at vi skriver dagbog og uploader fotos via Aula og ved personlig kontakt ved aflevering og afhentning.

Vi sikrer altid, at børnene kun oplever positive og anerkende kommunikation mellem forældre og personale. Ved undren, spørgsmål eller utilfredshed sørger vi altid for, at dialogen er ved møde i mødelokale eller ved telefon. Det er vigtigt, at børnene oplever voksne som samarbejder og har god kommunikation.

Vi har stort fokus på, at trykke og tilfreds forældre og konstruktivt samarbejde mellem forældre og personale, giver de bedste betingelser for at børnene trives.

I løbet af barnets deltagelse i Eventyrhusene holder vi familiearrangementer, forældremøder og individuelle forældresamtaler og konsultationer.

Individuelle samtaler:

- Start samtaler efter den første tid
- Årligt afholdes KiB/Dialog-samtaler om barnets udvikling og trivsel med udgangspunkt i Børneprofilen
- Overgangssamtaler inden skolestart
- Løbende samtaler efter behov

Fællesarrangementer:

- Forældremøder (fælles og stuevis)
- Julearrangementer
- Sommerfest
- Have/legeplads klargøring

Fælles forældremøder har af og til et meget sparsomt fremmøde. Forældrebestyrelsen ønsker derfor, at arbejde for at alle forældre deltager i forældremøder og opfordrer alle forældre til at deltage aktivt i aktiviteter i institutionen.

Vi vil bla. arbejde med bedre og mere tydelig advisering og information om møder og arrangementer. Medlemmer af forældrebestyrelsen vil aktivt opsøge forældre og særligt være opsøgende overfor nye forældre for at byde velkommen.

Forældrebestyrelsen vil også arbejde for flere forældrearrangerede familiearrangementer, som kan styrke samarbejdet og fællesskabet. Ex. fællesspisning, kaffe/the eftermiddage, fastelavnsfest, halloween fest, loppemarked.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Børnene har fra vuggestuestart til skolestart et sammenhængende forløb gennem alle 3 huse.

Eventyrhusene er fordelt i 3 huse på 3 adresser med aldersopdelte børnegrupper og har veletableret praktisk for overgange imellem disse. Derved er der tydelige og gennearbejdede sammenhænge og overgange mellem husene.

De interne overgange både i husene og mellem husene har vi en målrettet organisering for.

Små overgange i hverdagen har samme opmærksomhed, det kan være daglige overgang fra hjem til institution, mellem aktiviteter og lege, når kammerater går hjem, når vi skal ud af huset ol.

Alle overgange i Eventyrhusene er kendetegnet ved ...

- Forberedelse og besøg
- Tryghed, relationer, nærvær
- Mening og overskuelighed
- Fællesskab (overgange mellem husene er altid med en gruppe børn som følges)
- Forældreinddragelse, ved besøg og samtaler
- Ritualer og traditioner, som skaber genkendelighed og tryghed

Margrethevej:

Ved start i vuggestue er overgang fra hjem til vuggestue en betydningsfuld overgang. De yngste børn starter ofte i vuggestue ved 10-12 mdr. alder.

Her tilknyttes børnene Snøvserne, som er gruppen med de yngste børn. Gruppen arbejder især med tilknytning og relationer, og har med ugentlig Legestue for kommende børn (3 mdr. før start) fokus på tidlig tilknytning til vuggestuemiljøet og kulturen i vuggestuen. Overgang fra hjem til vuggestue bliver derved mere roligt, trygt og mindre stressfyldt for både barn og forældre.

Ved ca. 1 ½ års alder flytter børnene videre til Trolderose og Rumpenisse, som er grupperne i stueetagen for de ældste vuggestuebørn op til ca. 3 år. Her er der videre fokus på tryghed, nærvær og omsorg, samt yderligere fokus på motorik, sprog, lege og børnefællesskaber.

Ved overgang til Trolderose og Rumpenisse forberedes børnene ved, at de besøger grupperne ugentligt sammen med kendt voksen fra Snøvserne (ca. 1 mdr. før overgangen). Herved bliver børnene gradvis bekendt med kulturen og gruppen.

Strandparksvej:

Ved ca. 3 år flytter børnene videre til børnehaveafdelingen på Strandparksvej. Overgange hertil planlægges til 3 gange årligt – august, november og marts/april.

På Strandparksvej er grupperne Nattegal og Rumleskaft, som er for 3+4 årige børn.

Overgangen hertil forberedes ligeledes med ugentlige besøg ca. 1 mdr. før start, besøg er altid sammen med kendte voksne fra vuggestuen.

Børnene flytter altid i en gruppe, børnenes alder ved overgangen kan derfor variere mellem 2år 10 mdr. og 3 år 2 mdr.

Inden overgangen inviteres forældre til at besøge børnehaven, og der holdes overgangssamtaler med forældre og pædagoger fra vuggestue og den børnehavegruppe, som barnet skal flytte til.

Når børnene starter i børnehaven er det til gensyn med kammerater, som de tidligere har været sammen med i vuggestuen, og som tidligere på året er flyttet i børnehaven. Gensyn og relationer mellem børnene er vigtige og tryghedsskabende.

Frederikkevej:

Hvert år i august samles alle de ældste børnehalebørn i Troldegruppen på Frederikkevej. Gruppen her er for alle de kommende skolebørn. I løbet af børnehavelivet på Strandparksvej har børnene jævnligt været på besøg på adressen og haft fælles aktiviteter med børn og voksne fra begge huse. Omgivelserne er således kendte for børnene og overgangen er kendt.

Det nye er, at børnene danner en ny fælles gruppe, tilknyttes andre pædagoger og et andet pædagogisk miljø, som særligt er tilrettelagt for ældre børn. Der er mere frie og selvstændige rammer, som gradvist forbereder børnene til den kommende skolestart. Særligt sociale kompetencer, selvstændighed og medinddragelse er i fokus.

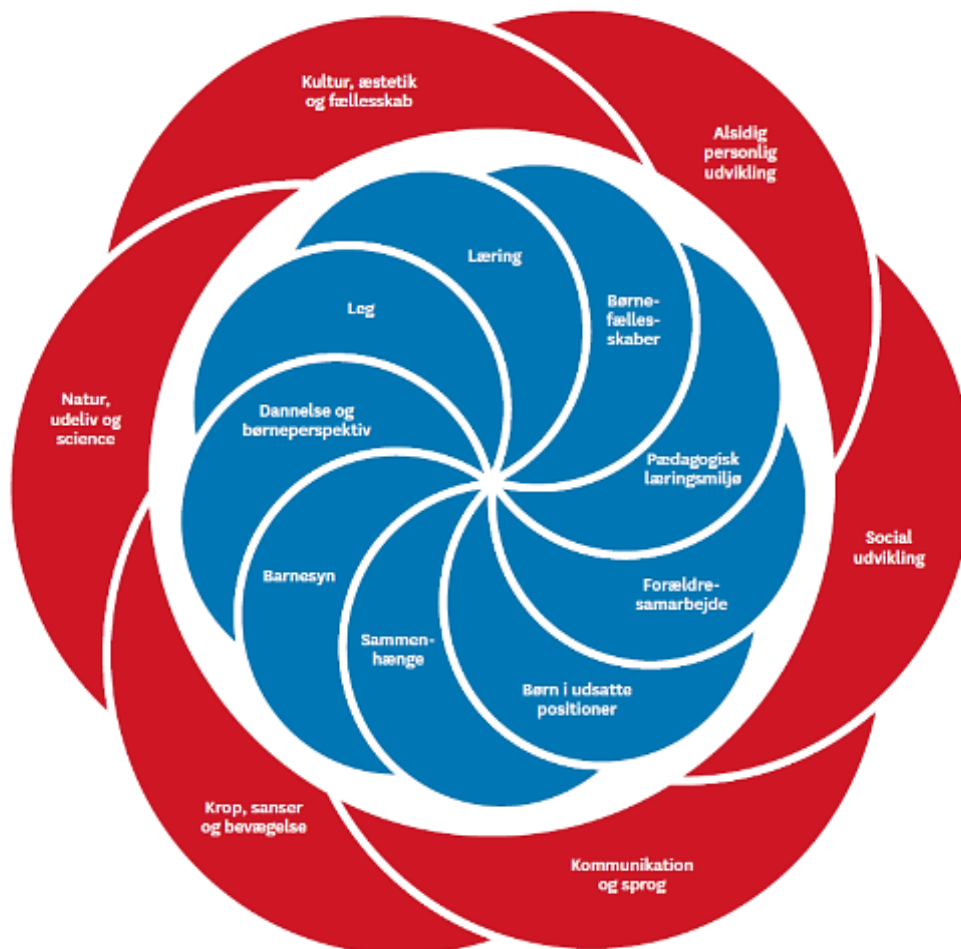
Gruppen arbejder de sidste mdr. inden sommerferien med et større projekt, inspireret af børnegruppen interesser. Et projekt som har præg af en symbolsk afslutning af børnehavelivet og målrettet forbereder til skolelivet.

Der tales om hvad skoler er, hvilke skoler børnene skal flytte til og der etableres besøg på skoler og afholdes overleveringssamtaler med skoler. Hvis der er særlige forhold omkring et barn, afholdes der overleveringsmøde med forældre, skole og pædagoger fra børnehaven.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. I kan læse indholdsbeskrivelserne her: [Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold](#)

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et læreplanstema skal altid ses i sammenhæng med det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan og det besluttes lokalt, hvordan de overordnede elementer konkret omsættes organisatorisk og pædagogisk i det pædagogiske læringsmiljø i hverdagen.

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Under hvert læreplanstema skal I derfor forholde jer til, hvordan I hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SOCIAL UDVIKLING

KOMMUNIKATION OG SPROG

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB.

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hverdagen i Eventyrhusene kendetegnes ved et børnemiljø som er alsidigt og fleksibelt.

Aktiviteter, lege og indretning er foranderlige og tilpasses børnegruppen og aldersgruppen.

Relationer (barn/barn – voksen/barn – voksen/voksen) kendes ved positive forventninger og anerkendelse. Kommunikationen er anerkendende og udvidende.

Vi er bevidste om, at tale "hen imod-sprog" hvor det ønskelige og positive italesættes, i stedet for det som ikke ønskes. Ex. i stedet for at skælde ud og sige hvad børnene ikke må/skal, italesættes det som er hensigtsmæssigt og det barnet må/hellere skal...

Vi støtter børnene i konflikthåndtering og involverer dem ift. alder og kompetencer. Vi øver børnene i at se andre og egne perspektiver. Empati udvikles gradvist i børnehavealderen. Vi arbejder generelt meget med at øve, at læse kropssprog, ansigtsudtryk og følelser.

Sunde relationer understøtter udvikling af hele mennesker, med mange forskellige følelser og reaktioner. Vi anerkender alle følelser ex. ked, vrede, sur, trist, glad, træt, irriteret, og hjælper børnene med at reagere hensigtsmæssigt, hensigtfuldt og evt. overkomme negative følelser.

Dette ses ved at ...

- Vi respekterer, at vi alle er forskellige og at der skal være plads til alle i fællesskaberne.
- Hensyn og opmærksomhed på omgivelser og andre personer skal være fast del af hverdagen.
- Individuelle behov tilgodeses, så vidt det er muligt – dog må det ikke være til gene for andre eller gå ud over fællesskabet
- Vi er bevidste om, at udvide og åbne kommunikationen, så der stimuleres til nysgerrighed og eksperimentering.
- Vi har daglige rutiner og faste ritualer, som understøtter tryghed og giver forudsigelighed
- Vi støtter børnene i deres personlige udvikling og stimulerer mod, selvstændighed og selvværd.
- De voksne er i børnehøjde, er nærværende og tilgængelige, de er vigtige rollemodeller og de er den trygge base, som skaber tydelige rammer hvori der er plads til børnenes eksperimentering og udvikling.
- Vi tilbyder aktiviteter hvor børnene i nogle tilfælde har mulighed for selv at vælge
- Der gradvist gives flere og flere valgmuligheder jævnfør børnenes alder

- Vi etablerer aktiviteter styret af de voksne. De voksne kan forlange at børnene er deltagende i fællesskaber, men ikke om barnet er deltagende i aktiviteten. Børnene presses ikke til deltagelse, men opfordres og motiveres. Nogle børn har brug for afstand og tid, inden de tør/kan deltage aktivt.
- Vi iværksætter aktiviteter med inspiration fra børnene og justerer i forhold til børnenes input og deltagelse.
- Vi prioriterer børnenes egne og "frie" lege, som er vigtige og respekteres højt. Der gives tid og rum for børnenes egne lege og de voksne er bevidste om at skabe rum for uforstyrret leg.
- Vi har stor opmærksomhed på, at leg og relationer er afgørende for trivsel og udvikling.

Kort beskrevet stræber vi efter at have...

- Børn som siger fra og tør stå ved synspunkt
- Børn som har selvværd – kender sig selv
- Børn som lytter og interesserer sig for andre børn
- Børn som er nysgerrige og modige
- Børn som viser hensyn og hjælpsomhed
- Børn som er aktive
- Børn som er positive og har positive forventninger
- Børn som har tillid til de voksne
- Børn som respekterer andre

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Alle børn har behov for og ret til, at være ligeværdige deltagere i børnefællesskaber.

I Eventyrhusene er fællesskaber vigtigste kontekst og alle børn sikres deltagelsesmuligheder i fællesskaberne.

At være respekteret deltager i børnefællesskabet, er vigtig forudsætning for trivsel, læring og udvikling af selvværd. At kunne begå sig i fællesskaber og være aktiv deltagende er afgørende forudsætning for barnets trivsel, både i dagtilbud og senere i skolen.

I institutionen finder børnene ofte sammen i grupper og etablerer venskaber. Fællesskabet og venskaberne giver børnene en følelse af at høre til og styrker identitetsfølelse. Venskaberne bidrager til børnenes læringsprocesser og udvikler hele sociale mennesker.

De voksne er ansvarlige for fællesskabet og er vigtige rollemodeller. De voksne skaber, ved nærvær og omsorg, rammer for inkluderende fællesskaber.

Dette ses ved at ...

- Alle børn har tilhørsforhold til en gruppe/stue.
- Overgange mellem stuer og husene er altid i gruppe med andre børn.
- Vi lægger stor vægt på at hilse på hinanden og kende navne på alle i fællesskaberne.
- Alle børn værdsættes og mødes med anerkendelse og respekt for den person de er.
- Alle børn mødes med respekt og anerkendelse, og inviteres til deltagelse i lege og aktiviteter.
- De voksne tager aktiv del i børnenes liv og viser oprigtig interesse og deltagelse i fællesskaberne.
- Vi alle viser interesse og hjælpsomhed. At passe på hinanden, vise interesse for hinanden og hjælpe hinanden, er almindelig hverdagspraksis.
- Børnene ved konflikter hjælpes til forståelse og løsninger, med hensyn til deres alder og udvikling.
- Vente på tur, behovsudsættelse og impuls kontrol øves i hverdagen og er vigtige forudsætninger for læring og udvikling.
- Der tages hensyn til individuelle behov, men aldrig på bekostning af fællesskabet.
- Fællesskabet reguleres og tilpasses, så alle kan være deltagende.
- Aktiviteter som understøtter sociale fællesskaber og relationer prioriteres højt i hverdagen.
- Vi giver tid og rum for dannelse af relationer og udvikling af empati. Det tager tid og udvikles bla. når børnene er deltagende og har indflydelse på legen/aktiviteten. Når voksne danner rammen og giver børnene frihed for lege med hinanden.

Praksis eksempler fra hverdagen:

- Samlinger med sang, rytmik
- Bamsemøder og samlinger
- Aktiviteter og lege på stuen – både voksenstyrede og børnenes frie leg
- At voksne sætter ord på handlinger og følelser, og italesætter hvad andre børn foretager sig
- At voksne viser interesse for hvad børnene interesserer sig for
- Heltetræning
- Ved spisning i mindre grupper med faste pladser
- Hjælpsomhed i garderoben og i hverdagen generelt
- De voksne er støttende i konflikter

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Eventyrhusene har vi skabt fælles traditioner og praksis, som styrker fællesskaberne og skaber tilhørsforhold.

Årets traditioner og årstiderne inddrages i hverdagen og aktiviteter.

Det skal være sjovt og rart at være i Eventyrhusene. Traditioner er med til at skabe tilhørsforhold og skaber fælles identitet som medlem af Eventyrhusene.

I Eventyrhusene kan børnene udfolde sig kreativt og skabende. I takt med børnenes udvikling og alder, etableres rammer for kreativitet og udfoldelse.

Kultur er både hverdagens og fællesskabets værdier, børnenes kreativitet og besøg i lokalområdet, kommunikation og relationer.

Det ses ved at...

- Børnene præsenteres for forskellige materialer og arbejdsgange, og får forskellige praktiske færdigheder.
- Børnene kan (med hensyn til alder og udvikling) være skabende og kreative i værkstedsaktiviteter.
- Vi besøger museer, bibliotek og andre tilbud.
- Vi har årligt besøg af teatergruppe, hvor børnene er aktive deltagere i forestillingen Børnene motiveres til forskellige udtryksmuligheder og lærer respekt for forskellige udtryksmuligheder.
- Forskellige kulturer og sprog mødes med interesse.
- Historiefortælling og litteratur er almindelige i hverdagen.

Praksiseksempler fra hverdagen:

- Værksted
- Rollelege
- Sanglege
- Projekter
- Årstidsfester og aktiviteter
- Traditioner – fastelavn, jul, påske, fællesspisning, familiefester, blomsterdag mm.

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Eventyrhusene har vi et fællesskab og en kultur, hvor vi bevidst arbejder med, at sætte ord på handlinger, følelser og situationer i hverdagen.

Vi er bevidste om, at kommunikation indgår i alt hvad vi fortager i hverdagen og tilpasser det sproglige niveau til aldersgruppen.

Dette ses generelt ved at ...

- Vi skaber tid og rum for god kommunikation, med respons på barnets bidrag og lydhørhed for respons fra barnet.
- Vi støtter børnene i at sige til og fra og være opmærksom på at sætte ord på følelser. Særligt ved konflikter børnene imellem er vi opmærksomme på, at støtte børnene i at sætte ord på følelser og intentioner.
- Vi taler om hændelser og perspektiverer både nutid og datid, ved at tale om tidligere oplevelser og kommende oplevelser.
- Ved samlinger – store som små – øver vi at tilpasse tale og taletid, så alle kan være deltagende. Der arbejdes med at tale på skift, række hånden op, lytte til andre og mod til at fortælle i en samling.
- Kollektive beskeder er svære for mange børn, men i takt med de bliver ældre og mere kompetente, er det en bevidst del af det sproglige miljø. Det er særligt de ældste børn i børnehaven som kan mestre kollektive beskeder.
- Vi er bevidste om at voksne omkring barnet er rollemodeller. Vi skal alle deltage i, at skabe et positivt, anerkendende og lærerigt sprogligt miljø. Et miljø som skaber betingelser for rige, nuancerede og anvendelige sproglige kompetencer for alle børn, og hvor alle børn mødes i overensstemmelse med deres sproglige formåen og støttes i at udvikle deres kompetencer.
- Vi er bevidste om og anvender "åbne" og "udvidende" sproglige formuleringer. At vi bevidst tilpasser vores sprogbrug (op/ ned ad kompetencestigen) i forhold til barnets kommunikative kompetencer, samt at vi bevidst stimulerer til barnets næste sproglige niveau – ex. *sprogstigen* og *sprogtrappen*.
- At de voksne taler med spørgsmål og nysgerrighed og giver børnene anledning til at tale i brede og længere formuleringer.

Eksempler fra hverdagen:

- At sætte ord på handlinger og genstande i hverdagen
- At kommunikere omkring det som sker og hvem vi er
- At skabe dialoger og turskift
- Dialogiske læsning
- Højt læsning i mindre grupper
- Læseleg, er i børnehaven fast aktivitet i mindre grupper.
- Spil og puslespil
- Hverdagen er generelt præget af samtaler, dialoger, sange, sanglege, små rollespil.
- Sjov med ord - lege med lyde og ord ex. sætte ord sammen, dele og rime på lyde.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hverdagens aktiviteter i Eventyrhusene er fuld af bevægelse og aktivitet.

Børnene motiveres til, at bruge deres krop og lærer glæden ved bevægelse og udvikling af motoriske færdigheder. At bruge sin krop og passe på sin krop, er centralt for hverdagen.

Deltagelse og selvhjulpethed er vigtig, ved at øve og prøve sig frem, skabes nye færdigheder. Det børnene selv kan, skal de også have lov til at udføre. Det er vigtigt, at de voksne giver tid og plads til at børnene selv kan.

Børnene lærer kropsbevidsthed og lærer at mærke egen krop, lærer at passe på egen krop og lærer at regulere bevægelser. Lige så vigtigt som at bruge sin krop, er det at kunne kontrollere bevægelser og kunne være i ro med sin krop.

Bevægelse og motoriske aktiviteter med høj intensitet og tempo, samt aktiviteter med lave intensitet prioriteres i hverdagen. At være i aktivitet og i ro er lige vigtigt. I hverdagen stimuleres både grov-, fin- og sansemotoriske færdigheder.

Sanse motorik – alle motoriske færdigheder er sansemotorisk, idet motorik er på spil hele tide og påvirker sanser og fysiske færdigheder.

Rummets indberetning har stor betydning for muligheder for fysisk aktivitet og deltagelse. Hverdagspraksis og indretning stimulerer til at barnet øver og udvikler færdigheder.

Dette ses ved...

- Bevægelse både ude og inde. Udendørs aktiviteter er både på legepladsen, i naturen og i byrummet.
- De voksne er vigtige rollemodeller og er aktive sammen med børnene.
- De voksne giver "kærlige skub" og motiverer til mod og eksperimentering, så nye færdigheder opnås.
- Fra børnene er helt små, opfordres de til at være aktive og i bevægelse. Jo yngre børnene er, jo vigtigere er det, at de indendørs rammer også stimulerer til fysisk aktivitet og bevægelse.
- Middagslur er fast daglig aktivitet i vuggestuen. For de yngste ude i krybber og de ældste inde på stuen.
- Afslapning er fast daglig aktivitet i børnehaverne.
- Selvhjulpethed prioriteres hver dag - tøj af/på, toilet, vaske hænder, rydde op, dække bord ol.
- Sansemotoriske aktiviteter er i fokus – at snurre, gynge, hoppe, massage, fodbad, aktiviteter med smag, føle, lytte, mærke ol. Alt hvad vi laver påvirker sansemotorisk.
- Heltetræning for ældste børnehavebørn understøtter bla. udvikling af selvkontrol, initiativ og mod.
- Musik og dans stimulerer bevægelsesglæde og skaber fællesskaber.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Eventyrhusene lærer børnene om naturen, bæredygtighed, og at passe på naturen.

Naturen er en ressource, som børnene lærer at forstå, lærer at respektere, lærer at passe på, og de lærer at færdes og begå sig i naturen.

Naturen rummer mange muligheder for eksperimentering og spørgsmål, samt spændende og sjove oplevelser.

Dette ses ved at

- Vi har aktiviteter om årstider, vejr, dyr, insekter og naturen.
- Børnene oplever at være ude i forskelligt vejr. Oplever elementer og forskellige sansestimuli ex. vådt sand/tørt sand, visne blade, temperaturer, vind og vejr.
- Børnene besøger forskellige naturområder (skov, strand, park, sø)
- Forskellige materialer fra naturen bringes hjem og anvendes til kreative aktiviteter
- Vuggestuen har køkkenhave med krydderurter og grøntsager
- Alle huse har krukker med sommerblomster, som de planter og passer
- Ældste børnehalebørn besøger Genbrugsstationen og lærer om affaldssortering, genbrug og ressourceforbrug.
- Særligt ældste børn/ Toldene, bruger genbrugsmaterialer til kreative processer og produkter i værkstedet
- Børnene inddrages i vedligehold og oprydning på legepladsen
- Vi arbejder generelt med en undersøgende tilgang, ved at være nysgerrig og eksperimenterende sammen med børnene og ved at søge svar på spørgsmål
- Mængder og begreber udfordres i aktuelle kontekster og aktiviteter ex. størrelser, tyngde, tempo, mængder.
- Digitale værktøj og redskaber anvendes som naturligt redskab i hverdagen ex. søge oplysninger på Internet, fotos, film.

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

Fysisk børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuerne indretning og størrelse mv.

De fysiske rammer både ude og inde afspejler behov og muligheder for den konkrete aldersgruppe.

Aldersopdelingen i 3 forskellige huse betyder, at der indrettes målrettet den aktuelle aldersgruppe.

Generelt for alle grupper er, at vi indretter rum i rummet, så der naturligt er mulighed for leg og aktiviteter i mindre grupper. Indretningen og møbler er fleksible og der flyttes jævnligt rundt og indrettes på nye måde, alt efter den aktuelle børnegrupes behov.

Vi forsøger, at skærme for støj og reducerer støj så meget som muligt, ved at materialer og møbler har støjreducerende kvaliteter (fletkurve, tæpper, filt, bordplader med særlig belægning, støjdæmpende opslagstavler mm.) og ved at etablere leg og aktiviteter i mindre grupper.

Vi taler ofte med børnene om at tale med "små stemmer" og hjælper dem til opmærksomhed for, at der skal være rart at være i rummene for alle, så derfor ikke for høje lyde/stemmer. Generelt lærer vi børnene, at have respekt for hinanden, andres lege og for materialer og omgivelser. Vi skal alle passe på fællesskabet, materialer, legetøj og omgivelserne.

Nogle aktiviteter og lege hjælper vi børnene med at lave afskærmede miljøer omkring, så der kan leges uforstyrret og koncentreret.

Det fysiske børnemiljøer forsøger vi at indrette, så det er stimulerende og inspirerende for børnene. Legetøj og de fleste materialer er i børnehøjde. I vuggestuen dog i mindre grad end i børnehaven. Ved oprydning hjælper børnene til og legetøj har faste pladser, så det er muligt for børnene at orientere sig og finde det de ønsker.

Psykisk børnemiljø

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Alle er ligeværdige deltagere i fællesskabet.

Alle som kommer i Eventyrhusene og som deltager i fællesskabet møder hinanden med respekt, tolerance og anerkendelse.

Alle voksne – forældre og personale – er vigtige roller modeller, som skal være gode forbilleder og eksemplariske i ord og handling.

Alle børn og alle oplevelser tages seriøst og respekteres. De voksne er lydhøre og interesserer sig aktivt for hvad der foregår i børnegruppen og er nærværende, deltagende og understøtter positivt relationer.

Vi hilser på hinanden når vi kommer og går.

Voksne giver børnene trøst og støtte i sårbare situationer/positioner.

Dialog og relationer er anerkendende og med positiv kommunikation.

I hverdagen og ved samlinger (især Bamsemøde) øver børnene at være respektfulde, forstående og rummelige for hinanden. De øver at tale på skift, lytte og interessere sig for hinanden. Generelt arbejdes der med værdier og praksisser fra FMM i alle hverdags situationer og aktiviteter.

Eventuelle uenigheder og konflikter mellem forældre og personale må aldrig komme børn for øre. Det drøftes og behandles særskilt mellem de voksne og forsøges løst med respekt for hinanden og hinandens forskellige perspektiver. Dog er vi bevidste om at stemninger, kan præge børnene – særligt hvis det er negative vibrationer mellem de voksne.

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuerne indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

På stuerne i Eventyrhusene og generelt i hverdagen arbejder vi med, at der er så ryddeligt og overskueligt som muligt.

Legetøj er i børnehøjde og har faste pladser. Rummene indrettes til forskellige lege og aktiviteter og der skærmes for nogle lege, så de ikke forstyrres. Børnenes produkter, tegninger og produktioner udstilles bla. på vægge, i udstillingsskab og i vinduer. Der formidles dokumentation af processer og aktiviteter på tavler og i rammer

Vi er meget opmærksomme på at der ikke skabes for meget visuelt støj ved for mange farver og ophæng. Men udstillinger og formidlinger er vigtige for børnenes formidlinger og til inspiration for andre børn.

Materialer og ophængte billeder mm. skal være med formål og mening, så snart det "bare" er pynt, skal det vurderes, om det er egnet eller visuel støj.

Generelt skal læringsmiljøer være inspirerende, imødekommende, overskuelige og skabe positiv energi og glæde.

SAMSPIL OG RELATIONER

I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Eventyrhusene udgør et fællesskab, hvor alle kan være deltagende og hvor alle tager ansvar for hinanden, og alle viser hensyn og omsorg for hinanden.

Dette gælder både børn, forældre og personalet. Alle har ansvar for, at Eventyrhusene er et godt sted at være, med forskellige kompetencer bidrager alle parter til dette.

De voksne er vigtige rollemodeller og primære ansvarlige for at fællesskabet er præget af nærvær, tid til fordybelse og omsorg.

Personalet sikrer, at et hvert barn oplever sig set og anerkendt hver dag. Alle børn sikres dialog og nærvær fra personalet hver dag. Det kan være svært med mange børn og få ressourcer, men 1:1 kontakt sikres hver dag, nogle situationer kan det være kortvarige, ved bleskift, frokost og ved ankomst/afsked. Men der er stor opmærksomhed på, at prioritere nærværende og opmærksom kontakt og dialog hver dag. Ved at vi prioriterer dialoger og nærvær, er vi bevidste om, at der kan være mindre tid til anden aktivitet, men det vægtes meget højt.

Børn, som møder tidligt eller hentes sent, kan i disse ydertider opleve, at der kan være mere tid til 1:1 kontakt. Vi er opmærksom på, at det ofte er de samme børn som er deltagende i ydertimerne, og det sikres at også børn som er deltagende i tidsrum med stort fremmøde oplever nærvær og kontakt med primære voksne.

Positiv og anerkende kommunikation og sprogbrug er i fokus. Vi er meget bevidste om, at bruge *henimod sprog* og ikke irettesættelser og skæld ud.

Nogle børn appellerer meget til voksenkontakt og andre i mindre grad. Vi er meget opmærksomme på, at de børn som ikke af sig selv appellerer og inviterer til voksenkontakt og nærvær, også sikres nærhed, dialog og positiv voksenkontakt hver dag.

Der er mange forskellige aktiviteter i løbet af en dag i daginstitutionen, der kan være beskeder, telefon, besøgende m.m.

Vi er meget bevidste om at minimere afbrydelser, både fra telefon og personligt. Det kan være børn som afbryder dialoger, eller lege som afbrydes. Det kan være voksne som afbryder for at give beskeder ol. Disse er vi meget opmærksomme på at minimere, og vi arbejder for at værne om tid, relationer og fordybelse.

EVALUERING

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

I Eventyrhusene er det i hverdagen almindelig praksis, at dagbogsnotater, statusprofiler, drøftelser ved møder og daglige mundtlige refleksioner om praksis og aktiviteter, er daglige redskaber til refleksioner og overvejelser om udvikling, ændringer og fornyelser.

I vores nuværende praksis og hverdag er evaluerende processer stadig meget båret af mundtlige processer og er ikke så systematiske, som vi kunne ønske. Fremover vil vi fortsætte arbejdet med mere fokus på udvikling af praksis, som er mere systematisk evaluerende.

Ved personalemøder i foråret 2021 har alle 3 afdelinger arbejdet med evaluering af praksis. Grundet Coronarestriktioner har det ikke været muligt at afholde fælles personalemøder, så der har været personalemøder opdelt i afdelingerne.

Ved personalemøder er der arbejdet med evaluerende processer af hverdagens praksis og de særlige fokusemner, der har været aftalt det forgange år. Med udgangspunkt og med anvendelse af metode fra EVA, Redskab til selvevaluering, har grupperne evalueret de fokusemner, som de faglige fyrtårne har igangsat.

- Daglige rutiner – særligt fokus på frokost, garderobe, selvstændighed
- Kollegial sparring og refleksion ved strukturerede kollegiale samtaler

Disse fokusemner vil vi fremover udvikle og arbejde mere med. Vi vil arbejde mere med udvikling af de lærende pædagogiske fællesskaber, hvor fokus mere er på effekt for barnet end på mål og aktiviteter.

Vi vil videreudvikle vores praksis og hverdag, med refleksioner over hvad læringsmiljøet kan og skal tilbyde, og hvilken effekt det har for børnenes udvikling, trivsel og læring.

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale. Som led i dette arbejde vil forældrebestyrelsen skulle inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet vil kunne bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

I efteråret - hvert år - præsenteres den nyvalgte forældrebestyrelse for Den styrkede pædagogiske læreplan, Dagtilbudsreformen samt vores lokale Læreplan og evaluering.

Særligt drøftes emnerne: forældresamarbejde og inddragelse af lokalsamfund.

Ved kommende møder i forældrebestyrelsen arbejdes der videre med Den styrkede pædagogiske læreplan og løbende drøftes evaluering, justering og udvikling af emnerne og det skriftlige materiale.

Inddragelse af lokalsamfundet

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Forældrebestyrelsen peger særligt på, at vi i Hellerup har mange muligheder for inddragelse af lokalsamfundet og at vi allerede har praksisser i Eventyrhusene, som inddrager lokalsamfundet ex. bibliotek, genbrugsstation, kulturpakker, kirke, parker, havn, strand, butikker, skoler.

Forældrebestyrelsen drøftede andre mulige samarbejder og aktivitetsmuligheder, følgende er eksempler på ideer:

- Loppemarked i institutionen
- Forældrefællesspisning
- Besøg på ældrecenter
- Anvendelse af idrætsfaciliteter

UDVIKLINGSPLANER

Tag stilling til inden for hvilke områder I har behov for udvikling og tag stilling til hvilke områder I vil fokusere særligt på. Overvej de fire nedenstående tiltag og beslut det næste skridt.

INDHENTE OG FORANKRE NYE PERSPEKTIVER I PRAKSIS?

Særligt udvikling af mere systematiske refleksionsprocesser til udvikling af lærende praksisfællesskaber og udvikling af det pædagogiske miljø vil fremover være i fokus.

Den nuværende praksis er primært båret af mundtlige processer og de er ikke så systematiske. Fremover tænker vi, at mundtlige processer stadig er velegnede, men det er det systematiske og fokus på effekter, som ønskes udviklet.

Vi vil søge mere i de data om den pædagogiske praksis som er til rådighed, både iagttagelser i hverdagen og data fra screeninger, børneprofiler og besvarelser fra Børnemiljøvurderinger fra forældre, børn og personale. Ved analyse og søgen i disse data, vil vi undersøge og øve reflekterede praksis for hvordan vi kan udvikle den pædagogiske praksis og danne viden om praksis på nye måder.

IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?

I samarbejde mellem de 3 faglige fyrtårne (en pædagog fra hvert hus) vil vi på kommende personalemøder og ved pædagogisk dag arbejde med ovenstående.

INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?

Vi søger både viden fra faglitteratur og fra viden i vores egen praksis ex. data i Hjernen & Hjertet.

INDSAMLE MERE INFORMATION OM EGEN PRAKSIS?

Se ovenfor.